

Anul V. Aiua, 7 Noembrie 1929.

No. 45.

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organ oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Publicată săptămânal cu excepția lunilor Iulie—August.

UN NUMĂR 3 LEI.

Director: MARIAN SASU.

Prim colaborator: TOMA COCIȘIU

COLABORATORI:

I. Aldea, Ier. Ciungan, I. Freazu, I. Dobre, A. Duvlea, P. Petringenar
A. Popa, Elena Dr. Stoianovici, I. Raica, T. Trifa, V. Zdrenghlea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitele școlare și partice. 180 lei. Redacția și Administrația la Aiud, strada Unirii 46.

La situație.

Când se credea odată, nu demult, că îmbunătățirea situației în țară, vine în urma culturalizării, cuvinte regale au răsunat în parlament anunțând începutul ofensivei culturale, care a rămas poticnilă în embrion, căci la inaugurarea unei lucrări în stil mare și de interes obștesc par'că avem legate de mâni și picioare pietri de moară.

Aslăzi, ni se pare, cultura lunecă de planul înfi, situația economică a țării preocupă pe patrioși, cu toate că nu le-ai putea holărnici: cultura țării și economia țării, mai curând se îmbină și se împletesc una pe alta. Una și alta sunt și cauza și efectul celeilalte.

Se vorbește de nerantibilitatea muncii agricultorului cu produse la prețuri joase făcându-se concurență plugarul luminat din America care a înțeles să lucreze cu alt randament în urma întrebuințării îngrășămintelor chimice și a mașinismului introdus.

E o criză în industrie care se poate susține în țară numai grație protecționismului ce-l primește dela stat, care protecționism e rău privit la bursă, societățile

românești înregistrează cursuri joase la acțiuni, fărimitându-se astfel capitalul românesc și ducând à la baisse și acțiunile solidei Banici Naționale.

Suferă comerțul, lipsind capitalul lichid, micșorându-se puterea de cumpărare a publicului.

Criza e ceva normal. Simptomele dănuiesc, ironic peste teritoriul României cu trâmbițatele noastre bogății, mai ales din subsol, cari erau menite să alimenteze o industrie, ca să nu fim tribulari altor țări.

Ce s'a ales de aceste planuri?! Criza economică, isvorâtă nu din lipsa industriei, care nu se poate infiripa din lipsă de capital și de oameni specializați, școlile noastre chiar cele de specialitate sunt o mare uzină de funcționari cu perspectivă de a deveni șomeuri, a deveni aculă din lipsa de producție ai agricultură, iar azi când lanurile dau din plin fructul, suferim de supra producție încât raportul între cerere și ofertă a făcut cerealelor un preț derizoriu, care indispune pe agricultori și cei protecția statului, care la rândul lui reclamă capital străin, ce ni se ofere sgârțit fiindcă în lumea întreagă e capital puțin și cu condiții puțin ușoare.

Cine ne va duce la liman? Să avem încredere. N'aduce anul ce aduce ciasul.

Toma Cocișiu.

Mijloacele prin care învățământul devine educativ.

Chestiunea educației a fost întotdeauna discutată și mai ales dela războiu încoace în toate cercurile și ea toate națiunile viu comentată.

Milioane de mame își privesc copii nădejdea și încrederea, că aceste mici ființe vor deveni oameni mari, de pe urma cărora vor avea numai satisfacții și bucurii. În acest scop fiecare părinte își îndreaptă ochi spre școală, dela care se pretinde totul, uitându-se că nu numai școala este datoare a desăvârși creșterea copilului, ci și familia într-o măsură foarte mare; obișnuindu-se a se arunca vina doar pe școală.

O cauză primordială care face ca indivizi să nu fie la fel este ereditatea.

Studiile științifice ale pedagogiei moderne asupra eredității, au stabilit că copilul e ceiace părinții și educatorii fac dintr-însul. Copii moștenesc dela părinți jumătate din personalitatea morală și fizică a acestora, un sfert dela bunici și un sfert dela străbunicii înapoi în cantitate descrescândă.

Marea răspundere pentru reaua educație o poartă în primul rând mama și tata, iar în al doilea rând școala.

Este de observat că și școala este vinovată într'o măsură foarte mare, căci deși se trâmbează de atâta vreme că învățământul să fie educativ, să formeze într'adevăr indivizi viguroși și bine pregătiți sufletește, se îndepărtează de multe ori de adevăratul ei scop. În ce constă răul? Răul constă în primul rând în metode, cari de multe ori ele nu sunt educative. Nu e tot una a învăța pe copil un complex de lecții sau a-i insufla o sumă de bune obiceiuri și sugestii.

Școala sau învățătorul care ține ca elevul să știe întotdeauna spune pedinafară lecția, face un învățământ instructiv, deci scopul este înmagazinarea memoriei cu cunoștințe, este un învățământ cantitate, pe câtă vreme școala care urmărește determinarea tuturor facultăților sufletești în mod armonic spre un complex de bune deprinderi, călăuzind toate închinările copilului spre adevăratul scop al educației, este un învățământ calitativ și acesta ne trebuiește nouă.

Ce este educația?

Educația este influența metodică exercitată de părinți și pedagog asupra copilului.

Prin influența metodică înțelegem schimbarea ce-o facem copilului în fiecare oră, atât în clasă, cât și în afară de clasă spre al face să înțeleagă. Deci fiecare copil are nevoie de educație. Cea mai dreaptă teorie în această chestiune mi-se pare a relativistilor, cari spun că educația nu poate influența asupra tuturor copiilor la fel, deci trebuie să ținem seamă de puterile sufletești. Așa dară influența educației depinde de puterile sufletești cu care se naște copilul.

„Învățământul educativ nu memorizează — buchea cărții — cum cred cei mai mulți oameni, în această școală a educației copii nu primesc cunoștințele de-a gata dela învățător ori din cate, ci și-le formează singuri cercetând, observând și lucrând. Aceasta este în principiul școlii active, deprinderea elevilor cu activitatea, cunoștințele se uită, deprinderea de-a învăța, de-a cerceta și lucra singur, se păstrează.

„Învățământul să desvolte personalitatea copilului, creindu-i un interes nepotolit pentru cultură. Adică așa să se facă învățământul, încât copilul cât e la școală și țaranul după-ce a terminat școala să dorească mereu a ști, și citi, a se interesa de mișcarea culturală a vremii și de mijloacele pentru desăvârșirea profesională, căci rostul școlii se legitimează prin rezultatele ei

în viață, iar nu prin ceiace rămâne între pereții ei. Și progresul personal și progresul social e proporțional cu coeficientul interesului individual pentru cultură (Didactica: D. Teodosiu). Acest interes individual pentru cultură și înălțarea societății nu se poate căpăta și nu e temeinic în acelaș timp, dacă nu provine din cercetare, observare și activitate.

Numai ceiace intră viu și agitat în sufletul nostru are durabilitate. Dacă dorim ca învățământul să fie educativ, și practic, în vederea preparării pentru mai târziu, trebuie neapărat să adoptăm cele precedente, singura cale sigură cunoscută până acum de pedagogia modernă.

„Școala nu valorează decât atunci când prepară pentru viață” spune Binette, și orice învățământ de vorbe este zădărnice, căci viața nu este o vorbă.

Fouillée, emițătorul ideilor forță, susține că educatorul prin ideile sale se determine pe elev la acțiuni. În acest scop e necesar să recurgem la sentiment, căci „nu se poate lucra adânc decât prin sentimente, iar sentimentele nu se predeau ci se transmit, deci trebuie să le ai tu educatorule înainte” zice: A Comte.

Acelaș lucru privit din alt punct de vedere și potrivit pedagogiei naționale îl spune și dl. profesor Rădulescu-Motru în „Personalismul energetic.

Totul în educație trebuie desăvârșit, însă nimic dus la extrem.

Învățământul care e neapărat de lipsă se fie educativ se adresează copiilor la o vârstă când creierul lor este foarte plastic și-i poți da ce formă dorești, după-cum foarte clar ne arată studiul pedagogiei. Tocmai deaceia copii își însușesc foarte repede și obiceiuri bune și obiceiuri rele, Puterea de intuiție ca și puterea de determinare, prin care facem pe copii să intuiască în urma faptului că trece prin simțuri, lasă o urmă adâncă în creieri, deci totdeauna ca educatori să fim cu gândul fața limpede și veseli, ca nu cumva să-le infiltrăm idei și momente nepotrivite educații.

Poate de aci și vorba: „Cum e învățătorul așa și copii”.

Intuiția este un talisman, de care noi educatori nu ne vom putea lipsi nici odată. Ceiace însă pe cale de intuiție se păstrează.

De când propagă acest lucru înțeleptul Comenius, și cine nu-l cunoaște, dar câți îl aplică.

În urma examenelor de absolvire din acest an am auzit pe mulți colegi spunând, că cutare elevi dela cutare școală au fost foarte puțin pregătiți. Cum întotdeauna un băiat bine educat, se presupune că e și bine pregătit, deși se poate întâmpla și am văzut cazuri, sunt băieți bine pregătiți și rău educați, cred că nu se poate atribui de cât lipsei de intuiție, lăsând la o parte

numărul prea mare de clase și lecții. la care, și pe care un învățător trebuie să le predea.

Cine face învățământ temeinic și educativ nu face decât pe cale de intuiție.

Chiar și cu o metodă mai puțin ideală, folosând intuiția, vom ajunge la mai mult rezultat, ca printr'o metodă excelentă însă expositivă și lipsită de materialul intuitiv.

(Va urma.)

Raica Ioan, inv.

Cât profităm din citit.

Despre oameni bătrâni se zice că știu mult, fiindcă în viața lor au văzut multe și-au trecut prin multe. Cu alte cuvinte se spune că, datorită experienței din mulții ani pe cari i-au trăit ei își însușesc abilitatea bunei judecăți, prin aplicarea a ceea ce au învățat în trecut, la problemele cu cari dau față în prezent. Și e adevărat. Înțelepciunea de a găsi adevărul și calea cea dreaptă, atunci când suntem confrunțați cu o problemă, nu e decât rezultatul învățăturilor din trecut.

Astăzi însă, în veacul civilizației și al culturii, omul poate învăța nu numai din experiența sa, ci și din întâmplările altora, citind cărți, ziare, reviste. Cine citește un ziar bun, vede cu ochi, ca la cinematograful toate întâmplările de pe pământ, întreaga frământare a lumii acesteia, căci câte nu se întâmplă zilnic... și bune și rele, câte mișcări, câte idei nu se văd în coloanele ziarelor, din cari cititorul poate oricând să se aleagă cu o informație sau cu un exemplu bun. Cine citește cărți vede întâmplări și evenimente expuse detaliat, din cari poate lua sfaturi și îndemnuri spre binele său. Vede apoi căile greșite urmate de alții și desigur el va căuta să nu le urmeze. Dacă cititorul este inzestrat și cu spiritul critic și de observație — de care Românul nu e lipsit — atunci profitul cel are din lectura sa este indoit.

După citirea unei cărți, a unui ziar etc. țăranul simte nevoia de a avea și părerea vecinului asupra celor citite de el; ba se adună mai mulți, discută, critică și'n urmă se opresc la ideea cea mai bună și la despărțire fiecare vede că s'a ales cu ceva. Oamenii cari au citit au ce discuta, iar sfaturile primite de intelectualii din sat, găsesc un teren prielnic și dau roadele pe cari le așteptăm. Ce să discuți însă cu omul care n'a citit nimic și nici măcar n'a avut paciența să asculte pe altul citind? Lui puțin îi pasă de ce se petrece în lume; habar nare de ce se discută de ce se face...

Un asemenea om, e ca mortul între vii. Aproape nimeni nu-i atras spre el, fiindcă n'are nimic de oferit, n'are nimic atrăgător. Dar nu numai atât: Acest om nu și poate rezolva cu ușurință nici problemele lui din viață căci neputând profita de experiența altora — experiență care se găsește scrisă — n'are entuziasm carel primim văzând rezultatul altora, nici spiritul de observație, nici însușirea de a judeca bine lucrurile. Și atunci... dă greș la toate; ori nu se încumetă a păși în nici o parte, ceace eși mai rău. El e omul lipsit de călăuză, omul vrednic de compătimit; Omul care trăește o viață lipsită de interes, deplăceri și bucurii.

Din nefericire majoritatea oamenilor dela sate sunt dintre acestia. Cauza? S'a crezut că ar fi lipsa de cărți, de bibliotecă la sate. Iată unde ne înșelăm; cauza e alta. Lipsește gustul de citit. Da lipsește gustul de citit, nu însă și dorul de cultură, setea de învățătură. Acestea există în sufletul țaranului.

Datoria noastră este de a desvolta gustul de citit în primul rând și apoi alegerea cărților pe cari poate să le citească țaranul; căci sunt multe, cari fac mai mult rău decât bine.

În alt articol vom căuta să tratez despre „Desvoltarea gustului de citit la țărani”.

Cioara de jos, Octomvrie 1929.

BCU Cluj / Central University of Cluj Augustin Muntean Șutău
învățător.

Partea oficială.

Toate ordinele și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștient și cu stăruință de către cei vizați.

No. 3538—1929

Obiect: *Incadrarea învățătorilor din teritoriile alipite.*

Comunicăm mai jos în întregime copia ordinului No. 20634—1929 al On. Inspectorat Regional și invităm pe toți învățătorii și învățătoarele interesate să ne înainteze până cel mult 10 l. c. toate actele necesare — în original — pentru a putea și noi întocmi tabloul cerut, răspunzând cu acte la întrebările indicate în prezentul ordin.

„Intemeiați pe ordinul Onor. Minister No. 144.565—1929, Vă facem cunoscut. că în Monitorul Oficial No. 176 din 10 August 1929, s'a publicat legea pentru modificarea art. 224 din legea învățământului primar, referitoare la încadrările membrilor corpului didactic din teritoriile alipite. Vă rugăm să luați cunoștință de ea, și să alcătuiți și tablourile de cei ce cad în prevedere-

rile legii și au rămas neincadrați întemeiat pe acte și să ni-le înaintați, cel mai târziu până la 10 Noemvrie a. c.

„Tabloul va cuprinde următoarele date :

1. Numele și pronumele ;
2. Comuna unde funcționează ;
3. Cu ce titlu funcționează azi ;
4. Când a absolvit școala normală ;
5. Unde ? ;
6. Câte clase normale ;
7. Când a luat diploma (anul, luna) ;
8. Unde a mai funcționat ;
9. Cu ce titluri ;
10. Câți ani a funcționat înainte de luarea diplomei ;
11. Ordinul de numire.

Acest tablou ni se va înainta în dublu exemplar, anexându-se statul personal al fiecărui și toate actele complectătoare grupate pe persoane.

Dosarele incomplete și din cari nu se va putea cunoaște situația clară a fiecăruia, în parte, nu vor putea fi promovate Onor. Minister pentru acordarea titlului cerut.

Vi se restituie actele aflate la Inspectoratul Școlar Cluj

Sibiu, 23 Octomvrie 1929.

Inspector-șef :
(ss) J. Brațu

Șeful serviciului :
(ss) Dr. E. Orban

ȘTIRI.

* Comitetele școlare de stat și Direcțiunile școlilor minoritare sunt rugate cu stăruință ca să achite imediat abonamentul la revistă.

* Domnii învățători noi, numiți, cărora am început a le trimite revista, sunt rugați a ne trimite suma de 30 Lei, abonament pe cele din urmă trei luni a anului curent.

* În urma unei noi dispozițiuni, salariile se pot ridica dela percepțiile respective fără a prezenta chitanța dela revizorat. Să nu se mai aștepte dar chitanțele, ci fiecare învățător să meargă la percepția sa și își va primi salariul, semnând statul de plată.

* În 2 l. c. a încetat din viață colegul nostru Julian Anghel din Cricău, scos nu de mult la penzie. A fost un învățător harnic și conștientos, care lasă multe regrete în urma sa.

Odihnească în pace!

„Cooperativa Învățătorilor din județul Alba“ AIUD.
 Librărie, Papetărie și Manufactură.

Domnule Director ! Învățător

Având în vedere începerea anului școlar cu onoare Vă atragem atențiunea asupra secției noastre de librărie, care este cea mai bine asortată cu *toate manualele de învățământ* și rechizitele de școală, — birou și imprimare școlare.

Cumpărând direct dela editurile și fabricile cele mai însemnate, cantități foarte mari de tot soiul de caete, rechizite școlare și de birou, ne aflăm în plăcuta situație de a Vă vinde calități mult superioare, cu prețuri mai efitire ca ori unde.

Nu cumpărați deci de ori unde calități inferioare cu prețuri mari !

Cereți dela noi cu toată încrederea orice articol apărținător secției de librărie și pelângă, că veți fi servit prompt *spriginii și comerțul Român și Instituția care este și a D'Voastră.*

Orice marfă ce nu Vă corespunde o primim înapoi !

La cărți și rechisite școlare cumpărate contra plată sau ramburs, Vă acordăm 10% reducere !

Vă atragem atențiunea în special asupra caetelor noastre, cari au o execuție foarte frumoasă ca exterior, cu coperlă groasă și cu foi din hârtie velină, în toate filagele începând cu 6, 8, 10. etc. în toate liniaturile; dictando, caligrafie, aritmetică și albe cu prețurile începând dela Lei. 1, 2, 3 etc.

Iată tabloul sumar al manualelor aflătoare în depozitul nostru :

1. **Abecedare:** Dr. Stroia — Crișan și soții; Petrescu — Dan; Stan — Ciorănescu; Dulfu — Cristescu; Chelaru — Ghiță; Nisipeanu.

2. **Cărți de cetire pentru cl. II—VII:** Petrescu — Dan; Dulfu Chelaru; Sadoveanu — Stan.

3. **Gramatici:** Petrescu — Dan; Spulbereanu; Gârboviceanu — Chelaru.

4. **Aritmetici:** Petrescu — Dan; Dulfu, Biciulescu; Spulbereanu.

5. **Geografii:** M. Sasu (Geogr. jud. Alba); Petrescu — Dan; Dulfu — Cristescu; Costescu — Stoinescu.

La cerere putem servi și cu manuale de alți autori.

Rugându-Vă pentru sprijinul prin Onoratele D'Voastre comande, Vă asigurăm, că le vom efectua spre deplină mulțumire,

Vă salutăm cu toată stima.

Cooperativa Învățătorilor
 AIUD.